

ISSN 2304-4470

# ПЕДАГОГІКА

*вищої та середньої школи*



**39'2013**

<i>Цвєткова Г. Г.</i> Сутнісна характеристика особливостей професійного самовдосконалення викладачів гуманітарних спеціальностей .....	103
<i>Цвіркун Л. О.</i> Розвиток проектно-конструкторської компетентності студентів у процесі графічної підготовки .....	111
<i>Часова Е. В., Івчук В. В.</i> Актуальні питання викладання початкового курсу хімії іноземним студентам інженерних спеціальностей на підготовчому відділенні ВНЗ .....	115

## РОЗДІЛ 2

### Теоретико-практичні проблеми педагогіки загальноосвітньої школи

<i>Зінченко В. М.</i> Психолого-педагогічні засади навчання української мови у класах філологічного профілю .....	121
<i>Красцова І. А.</i> Формування і розвиток навички виразного читання в учнів початкової школи в контексті нового Державного стандарту .....	127
<i>Крившенко Л. М.</i> Організація інтерактивної діалогової взаємодії в малих навчальних групах .....	132
<i>Павленко І. С.</i> Реалізація компетентнісного підходу в умовах сучасної української середньої школи як основа формування окремих компетентностей старшокласників .....	139
<i>Пінчук І. О.</i> Особливості використання проектної технології на уроках англійської мови в початкових класах .....	144
<i>Поперечна Л. Ю.</i> Професійний розвиток учителя початкових класів у період уведення у професію у Російській Федерації .....	149
<i>Сєрих Л. В.</i> Гуманні взаємини як базовий компонент змісту формування естетичного середовища учнів основної та старшої школи .....	154

## РОЗДІЛ 3

### Актуальні питання освіти

<i>Амеліна С. М.</i> Вивчення термінологічної лексики у професійній підготовці перекладачів .....	161
<i>Басюк Л. Б.</i> Гендерний складник змісту шкільних підручників з української літератури як умова формування егалітарної свідомості особистості .....	165
<i>Гаманюк В. А.</i> Європейські освітні стандарти як орієнтир іншомовної освіти в Україні .....	170
<i>Дороніна Т. О.</i> Контамінація понять «освітній простір» та «освітнє середовище» в сучасному науково-педагогічному дискурсі .....	177
<i>Зеленкова Н. І., Голоденко О. М.</i> Метод проектів у навчальному середовищі .....	184
<i>Горошокін І. О.</i> Концептуальні засади формування мовної особистості майбутніх перекладачів .....	189
<i>Дішлєва І. М.</i> Розроблення проблеми збереження і зміцнення здоров'я учнів в умовах загальноосвітнього навчального закладу .....	195
<i>Дуднік А. О.</i> Характеристика суб'єкта організації групових форм пізнавальної діяльності в умовах вищого педагогічного навчального закладу .....	200
<i>Захарчук-Дуке О. О.</i> Електронний підручник як об'єкт теоретичного аналізу в лінгвістиці та лінгводидактиці вищої школи .....	203
<i>Камінов С. П.</i> Компетентність і самостійність у системі підготовки майбутнього вчителя .....	207

<i>Кондратець І. В.</i> Роль інноваційних технологій у процесі формування рефлексивної культури педагогів дошкільних навчальних закладів.....	211
<i>Коповальчук І. І.</i> Сутнісні ознаки інноваційного середовища загальноосвітнього навчального закладу.....	216
<i>Кушинир О. А.</i> Навык построения корректной ситуационной осознанности в структуре профессиональной надёжности лётного состава.....	222
<i>Майданенко С. В.</i> Аналіз структури організації методичної роботи в педагогічному училищі.....	227
<i>Петько Л. В.</i> Іншомовна освіта в контексті формування нового вчителя в умовах університетської підготовки.....	232
<i>Полякова В. Я.</i> Дидактична адаптація форм, методів, прийомів і засобів самостійної пізнавальної діяльності в парадигмі учень старшої школи – студент вищого навчального закладу.....	237
<i>Сахновський О. Є.</i> Навчання «за профілем»: українська пікільна освіта в пошуку нової моделі.....	243
<i>Сидоренко Т. Д.</i> Український музичний фольклор як джерело народної педагогіки.....	248
<i>Стукалова Т. Г.</i> Формування інформаційної культури педагога: теоретичний аспект.....	253
<i>Тросюк С. Д.</i> Формування географічних понять на основі компетентнісного підходу до навчання географії України.....	258
<i>Фурдак Т. Д.</i> Емоційна культура вчителя в контексті реалізації вокально-хорової установки.....	263
<i>Химичев В. В.</i> Науково-методичні аспекти створення інноваційного середовища в регіоні.....	267
<i>Юдін М. М.</i> Театр як один із найвпливовіших засобів естетичного виховання.....	275

#### РОЗДІЛ 4

##### Проблеми становлення і розвитку освітньої парадигми: історико-педагогічний аспект

<i>Амеліна С. М., Дзюба Г. І.</i> Організація підготовки бакалаврів економічного профілю в університетах Німеччини.....	281
<i>Білянін Г. І.</i> Підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів закладів освіти України з перших років незалежності донині.....	285
<i>Бобрицька Г. С., Кушлакова Н. М.</i> Харківський період науково-педагогічної діяльності Олександра Михайловича Ляпунова (1857–1918).....	290
<i>Герасимова О. І.</i> Аналіз філософсько-світоглядної та культурологічної специфіки процесу навчання філологічних дисциплін у контексті розвитку рефлексивних умінь.....	295
<i>Гарасюта В. М.</i> Особливості професійної підготовки інженерів у німецьких вчз у системі дуальної освіти.....	299
<i>Гудовскє О. А.</i> Особливості змісту освіти в початковій школі Японії.....	302
<i>Давиденко Г. В.</i> Упровадження інклюзивної освіти у Великій Британії: проблеми, шляхи розв'язання.....	308
<i>Жосан О. Е.</i> Історіографія проблеми розвитку вітчизняної шкільної навчальної літератури в 20-х – 80-х роках ХХ століття.....	314
<i>Кільова Г. О.</i> Державна освітня політика та створення київського навчального округу в роки попечительства Є. Ф. фон Брадке (1832–1838 рр.).....	320

У педагогіці та психології вищої школи досліджується професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя початкових класів як компетентного, здатного до саморозвитку; підготовка майбутнього вчителя початкових класів до роботи в умовах нової структури і змісту початкової освіти (Н. Бібік, О. Савченко), загальні принципи організації педагогічного процесу та основні напрями конструювання змісту психолого-педагогічної підготовки, що забезпечують формування вчителя-дослідника, який перебуває в постійному пошуку ефективних і раціональних методів навчання і виховання (Л. Хомич), формування творчої особистості майбутнього вчителя (Н. Кічу, С. Сисоева), організація професійного самовиховання майбутніх учителів початкових класів (О. Кучерявий), формування етичної компетентності майбутніх учителів початкових класів (Л. Хоружа) та ін.

Зосереджуючи увагу на визначенні та обґрунтуванні поняття «готовність учителя до організації групової навчальної діяльності учнів», ми ґрунтовно проаналізували дослідження Н. Кузьміної, А. Пехоти, В. Сластьоніна та інших стосовно готовності майбутнього вчителя до професійної діяльності загалом.

Готовність майбутнього вчителя до професійної діяльності трактується науковцями (А. Капська, А. Лисенко, О. Пехота та ін.) як особистісне утворення, що забезпечує внутрішні мотиви діяльності, педагогічну самосвідомість, педагогічні здібності, знання, вміння та навички, здатність до інтегрування знань, професійно значущі якості особистості. Воно містить особистісний складник (педагогічна самосвідомість, інтерес до діяльності, потреба в ній, мотиви діяльності) та процесуальний (педагогічні здібності, знання про предмет і способи діяльності, навички й уміння, професійно значущі якості) і мобілізує особистість на залучення до професійної діяльності.

Готовність майбутнього вчителя початкових класів до педагогічної діяльності ґрунтується на психологічній, педагогічній і предметній підготовці, що передбачає насамперед сформованість особистісних якостей педагога (І. Шапошникова).

Узагальнюючи підходи науковців до готовності як до результату професійно-педагогічної підготовки майбутнього вчителя, можна стверджувати, що готовність є цілісним стійким утворенням і, на думку А. Лисенка, О. Пехоти, С. Сисоевої та ін., має низку позитивних якостей:

- ґрунтується на досвіді, легко актуалізується;
- є стійкою, не потребує постійно нового формування у зв'язку з непередбаченою педагогічною ситуацією;
- є динамічною, піддається розвитку і може досягати більш високих рівнів.

Готовність майбутнього вчителя до організації групових форм пізнавальної діяльності учнів визначаємо як частину професійної компетентності вчителя початкових класів і певний стан, який виникає внаслідок інтеграції мотивів, установок, психологічних якостей, професійно-педагогічних знань, умінь і навичок, досвіду з організації групових форм пізнавальної діяльності в багатопредметному середовищі початкової школи. Цілісність цього утворення зумовлюється повноцінним розвитком його складових компонентів (за О. Пехотою): ціле-мотиваційний компонент (прагнення залучати молодших школярів до спільної діяльності, віра в можливість та здібності кожного учня; уміння усвідомлювати потреби і мотиви молодших школярів); змістовий (знання теоретичних основ організації групових форм пізнавальної діяльності; його психолого-педагогічного забезпечення; володіння методикою проведення уроків із застосуванням групових форм пізнавальної діяльності учнів із навчальних предметів початкової школи); операційний (уміння організовувати групові форми пізнавальної діяльності учнів; практичні дії з організації групового спілкування школярів);

інтеграційний (уміння співпрацювати з різними партнерами в групі та команді, виконувати різні ролі й функції в колективі, виявляти ініціативу, підтримувати та керувати власними взаєминами з іншими; впевненість у власних професійних можливостях; ініціативність; відповідальність; володіння навичками саморефлексії – самооаналізу, саморегуляції, самооцінки і самоконтролю, самоактуалізації).

Відповідно до вимог сучасного суспільства вчитель сьогодні має бути не лише професійно компетентним і творчо активним, а й конкурентоспроможним фахівцем, характерними рисами якого є високий рівень самостійності, гнучкість мислення, здатність до педагогічної рефлексії та сформована потреба в самовдосконаленні. Конкурентоспроможність педагога залежить від рівня розвитку його мотиваційної, пізнавальної та соціальної сфер, чому значною мірою сприяє ефективно організована внутрішньошкільна методична робота [6, с. 42].

#### Література

1. Буряк В. К. Педагогічна культура: теоретико-методологічний аспект / Володимир Костянтинівич Буряк. – К.: Деміург, 2005. – 232 с.
2. Кондрашова Л. В. Высшая педагогическая школа и Болонский процесс: реалии и перспективы / Лидия Валентиновна Кондрашова. – Кривий Ріг: КДПУ, 1996. – 74 с.
3. Левина М. М. Технологии профессионального педагогического образования: [учеб. пособ. для студ. высш. учеб. заведений] / Марина Михайловна Левина. – М.: Академия, 2001. – 272 с.
4. Малихін О. В. Організація самостійної навчальної діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів: теоретико-методологічний аспект: [монографія] / Олександр Володимирович Малихін. – Кривий Ріг: Видавничий дім, 2009. – 307 с.
5. Ничкало Н. Г. Розвиток професійної освіти і навчання в контексті Європейської інтеграції / Н. Г. Ничкало // Педагогіка і психологія. – 2008. – № 1. – С. 57–69.
6. Митник О. Розвиток конкурентоспроможності сучасного вчителя у межах внутрішньошкільної методичної роботи / Олександр Митник // Рідна школа. – 2013. – №1–2. – С. 37–42.
7. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии / Сергей Львович Рубинштейн. – СПб.: Питер, 2003. – 720 с.

УДК – 81'1: [378+004]

Ольга Захарчук-Дуке

#### ЕЛЕКТРОННИЙ ПІДРУЧНИК ЯК ОБ'ЄКТ ТЕОРЕТИЧНОГО АНАЛІЗУ В ЛІНГВІСТИЦІ ТА ЛІНГВОДИДАКТИЦІ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Захарчук-Дуке О. О. Електронний підручник як об'єкт теоретичного аналізу в лінгвістиці та лінгводидактиці вищої школи.

У статті проаналізовано різні формулювання поняття «електронний підручник», висвітлено переваги електронного підручника порівняно з лінійним, обґрунтовано доцільність роботи студентів з електронним підручником на заняттях у вищій школі в умовах Болонського процесу.

*Ключові слова:* Болонський процес, інформаційне суспільство, електронний підручник, гіпертекст, мультимедія.

Захарчук-Дуке О. О. Електронный учебник как объект теоретического анализа в лингвистике и лингводидактике высшей школы.

В статье проанализированы разные формулировки понятия «электронный учебник», описаны преимущества электронного учебника над линейным, обоснована целесообразность работы студентов с электронным учебником на занятиях в высшей школе в условиях Болонского процесса.

*Ключевые слова:* Болонский процес, информационное общество, электронный учебник, гипертекст, мультимедия.

Zakharchuk-Dyuke O. O. The «electronic book» as an object of theoretical analyze in linguistics and lingvodidactic of higher school.

In the article were analyzed various defining terms of «electronic book», highlight the advantages of electronic book of linear, justified the relevance of work of students with electronic book classes at the school in High society in the Bologna process.

*Key words:* Bologna process, information society, electronic book, hypertext, multimedia.

Система вищої освіти за останні роки зазнала суттєвих змін, що пов'язано з упровадженням теоретичних засад Болонського процесу: використання інформаційно-комунікаційних технологій, ресурсів Інтернету, орієнтація вищої освіти на посилення зв'язку змісту навчання з обраною професією, зростання значення самостійної роботи, індивідуалізації навчання студентів. Така переорієнтація освітнього процесу потребує нових підходів в організації навчання, нового погляду на підручники для вищої школи.

*Мета статті* – проаналізувати різні визначення поняття «електронний підручник», окреслити модернізацію підручника в контексті інформаційного суспільства та у зв'язку з упровадженням вимог Болонського процесу.

Мета вищої освіти нині – це підготовка фахівців, здатних забезпечити перехід від індустріального до інформаційного суспільства через новаторство в навчанні та науково-методичній роботі [7].

Інформаційне суспільство – це суспільство, у якому виробництво і споживання інформації є найважливішим видом діяльності; інформація визначається найбільш значущим ресурсом; нові інформаційні і телекомунікаційні технології і техніка стають базовими, а інформаційне середовище разом з екологічним і соціальним – новим середовищем людини [7].

Становлення інформаційного суспільства диктує необхідність модернізації класичної, традиційної освіти. Соціокультурна ситуація сьогодення веде до змін в освітніх технологіях [7].

Проблему визначення ефективної форми підручника в умовах інформатизації освіти, створення електронних підручників розглядали: Є. Балікіна, К. Бугайчук, Г. Василенко, А. Велієва, В. Вуль, А. Гречихін, О. Гуркова, Е. Данильчук, І. Захарова, Е. Зайцева, А. Зеленцова, А. Земськов, С. Караман, А. Коджастіров, Г. Коджастірова, Е. Колесниченко, П. Коновалов, Н. Коновець, О. Лебедєв, В. Мадзігон, А. Родін, В. Хом'яков.

На думку науковців, стрімкий процес інформатизації і комп'ютеризації суспільства відкриває в освіті шлях електронним підручникам, що перебувають у полі зору багатьох науковців. Нині наявні різноманітні формулювання поняття «електронний підручник». Зокрема, такі:

– програмово-методичний комплекс, який забезпечує можливість самостійно чи з викладачем засвоювати навчальний курс, має можливість використовувати великий обсяг інформації, такої, як текст, графіка, мультиплікація, звук, анімація, відео, що дозволяє підвищити якість навчання за рахунок сприйняття інформації відразу кількома органами чуття паралельно, нове покоління підручників, призначених для самостійного вивчення предмета; може бути розміщений у мережі Інтернет, що збільшує його доступність у будь-який час, у будь-якому місці [4, с. 59];

– електронний варіант друкованих навчальних матеріалів, які мають позитивні властивості – компактність зберігання в пам'яті комп'ютера або на зовнішньому магнітному носії, можливість оперативного внесення змін і передачі на великі відстані електронною поштою, містять усі дидактичні, методичні, наукові та інформаційно-довідкові матеріали [9, с. 71];

– підручник, який занесено в комп'ютер, але організовано за принципом «гіпертексту» [5, с. 393];

– універсальний інтерактивний гіпермедійний методичний і дидактичний підручник, який містить широке коло питань з тем однієї дисципліни (або різних навчальних дисциплін), викладених у компактній формі гіпертекстового середовища, і призначений для використання в навчальному процесі [6, с. 202];

– педагогічні програмні засоби, які охоплюють значні за обсягом матеріалу розділи навчальних курсів або повністю навчальні курси. Для такого типу програмних засобів характерною є гіпертекстова структура навчального матеріалу, наявність систем керування з елементами штучного інтелекту, модулів самоконтролю, розвинених мультимедійних складників [3];

– електронна навчальна система комплексного призначення, що забезпечує безперервність і повноту дидактичного циклу процесу навчання, дає можливість у діалоговому режимі, як правило, самостійно засвоїти навчальний курс або його розділ за допомогою комп'ютера і будується за модульним принципом із відкритою архітектурою [1, с. 67];

– навчальне електронне видання із систематизованим викладом дисципліни (її розділу, частини), у якому рівнозначно і взаємопов'язано за допомогою відповідних програмних засобів подається текстова, звукова, графічна та інша інформація, що забезпечує безперервність і повноту дидактичного циклу процесу навчання, служить для групового, індивідуального або індивідуалізованого навчання, відповідає навчальній програмі й призначене для використання в навчальному процесі [2] тощо.

Незважаючи на різноманітність визначень, їх об'єднує те, що електронні підручники, по-перше, мають гіпертекст та мультимедіа, по-друге, служать для передачі великого обсягу інформації і, по-третє, зорієнтовані на самостійну роботу студента.

Електронний підручник, в основі якого лежить гіпертекст, має безумовну перевагу порівняно з лінійним текстом традиційного підручника. Наявність гіпертекстів дозволяє:

- швидко забезпечити доступ до об'єкта посилання і до його джерела;
- додавати нові посилання;
- уводити коментарі до тексту, не порушуючи його цілісність;
- автоматизувати процес формування ключових слів завдяки автоматичному аналізу тексту [10].

Гіпертекстовий підручник може застосовуватися в мережі Інтранст навчального закладу й у глобальній мережі Інтернет. Властивість відкритості електронних підручників порівняно з друкованими створює умови для необмеженого збільшення обсягу інформації.

Великі можливості відкриває використання мультимедіа (multi – багато, media – середовище). Засоби мультимедіа передбачають застосування різноманітної інформації: комп'ютерні дані, теле- і відеоінформацію, звуковий і музичний супровід, що дозволяє підвищити якість навчання, подання та засвоєння великого обсягу інформації. За даними ЮНЕСКО, під час аудіосприйняття засвоюється тільки 12% інформації, під час візуального – близько 25%, а під час аудіовізуального – до 65% сприйманої інформації [10]. Отже, сприйняття інформації, під час якого задіяні кілька органів чуття,

емоційно впливає на студента, сприяє засвоєнню нової, складної інформації у великому обсязі та логічній послідовності.

Сучасний підручник має звільнити студента від постійної необхідності нотувати лектора, надавати можливість повертатись до опрацьованого матеріалу задля повторення, спрямовувати самостійну позааудиторну роботу студентів, що особливо актуалізувалося з впровадженням Болонського процесу. У навчальних планах чітко реалізується тенденція до скорочення аудиторних годин та збільшення годин для самостійної роботи студента (50–60 % навчального часу). Через скорочення аудиторних годин можливе компенсування часу за умови вмілого впровадження в навчальний процес електронного підручника, яким передбачено:

- самостійну пізнавальну діяльність;
- роботу студента з інформацією в тій формі, послідовності, темпі, які імпонують саме йому;
- різноманітну послідовність вивчення навчального матеріалу;
- індивідуальне вивчення матеріалу, що сприяє розв'язанню проблеми індивідуалізації навчання.

Використання комп'ютерних технологій у навчанні загалом та електронних підручників у навчальному процесі зокрема зумовлює зміну ролі викладача: від функції накопичувача та розповсюджувача наукової інформації до ролі тьютора, який об'єднує три функції – викладача, консультанта та менеджера освітнього процесу [7].

Провідний спеціаліст ЮНЕСКО Раджа Рай Сингх зазначає, що у процесі освіти ми вчилися у минулого, намагаючись відтворити і відновити його; настав час учитися в майбутнього, випереджаючи його [8]. Звичайно, повністю відмовитись від традиційних підручників неможливо, оскільки нічим не замінити живого спілкування, за допомогою якого викладач мотивує, зацікавлює студентів. Однак не можна недооцінювати значення інформатизації суспільства загалом та інформатизацію навчання зокрема, оскільки застосування сучасних технологій – це можливість усунути суперечність між освітою і вимогами життя.

#### Література

1. Балькіна Е. Н. Подходы к проектированию компьютерных тестов учебных достижений по историческим дисциплинам [Текст] / Е. Н. Балькіна // Информационное обеспечение исторического образования: сб. ст.; под ред. В. Н. Сидорцова, А. Н. Нечухрина, Е. Н. Балькіной. – Вып. 3. – Мн. – Гродно, 2003. – С. 67–75.
2. Бугайчук К. Л. Інформаційні технології і засоби навчання. 2011. №2 (22).
3. Велиєва А. Ш. Електронний підручник: можливості та перспективи [Електронний ресурс] / А. Ш. Велиєва, Е. Р. Сулейманова // Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Наука в інформаційному просторі» (30–31 жовтня 2009 г.).
4. Данильчук Е. В. Електронний учебник: новое качество обучения // Современный вузовский учебник: проблемы и решения : сборник материалов межвузовского «круглого стола» 19 декабря 2000г. – Волгоград, 2001г. – (С. 59–62);
5. Коджаспирова Г. М. Словарь по педагогике / Г. М. Коджаспирова, А. Ю. Коджаспиров. – М.: ИКЦ «МарТ»; Ростов н/Д: Издательский центр «МарТ», 2005. – 448 с.
6. Кононець Н. В. Аспекти педагогічної майстерності викладача: розробка електронних підручників / Н. В. Кононець // Витоки педагогічної майстерності : зб. наук. праць. – 2009. – № 6.
7. Кремень В. Г. Вища освіта України і Болонський процес: навч. посіб. / За ред. В. Г. Кременя. Авторський колектив: М. Ф. Степко, Я. Я. Болубаш, В. Д. Шинкарук, В. В. Грubicько, І. І. Бабин. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. – 384 с.
8. Раджа Рай Сингх. Образование в условиях минующегося мира // Перспективы. Вопросы образования. 1993. №1.
9. Родин А. Ф. Электронный вузовский



учебник: плюсы и минусы // Современный вузовский учебник: проблемы и решения : сборник материалов межвузовского «круглого стола» 19 декабря 2000 г. – Волгоград, 2001. – С. 71–73. 10. Точиліна Т. М. Науково-теоретичні засади створення навчально-методичного комплексу з курсу загальної фізики для вищих технічних навчальних закладів / Т. М. Точиліна. – К., 2006. – 220 с.

УДК 371.134:821.161.2

Світлана Кампов

### КОМПЕТЕНТНІСТЬ І САМОСТІЙНІСТЬ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

Кампов С. П. Компетентність і самостійність у системі підготовки майбутнього вчителя.

У статті з'ясовується сутність педагогічної категорії на основі осмислення, узагальнення й систематизації поглядів сучасних науковців. Подається спроба генезису поняття у психолого-педагогічній літературі. З'ясовано, що компетентність є сукупністю властивостей особистості, які забезпечують ефективне, раціональне і творче використання знань і вмінь самостійного розв'язання завдань в умовах професійних ситуацій та інтересах освітнього закладу.

*Ключові слова:* компетентність, професійна самостійність, учитель, педагогічна освіта, навичка, уміння.

Кампов С. П. Компетентность и самостоятельность в системе подготовки будущего учителя.

В статье на основе систематизации и обобщения научных взглядов известных исследователей сформулировано понятие «компетентность», охарактеризована его сущность в сфере профессиональной подготовки будущих учителей, рассмотрена эволюция внедрения этого понятия в научный аппарат педагогической отрасли. Установлено, что компетентность – это система свойств личности, которые обеспечивают эффективное, рациональное и творческое использование знаний, умений, навыков для самостоятельного решения задач в условиях профессиональных ситуаций и удовлетворения интересов образовательного учреждения.

*Ключевые слова:* компетентность, профессиональная самостоятельность, учитель, педагогическое образование, умение, навык.

Kampov S. P. Competence and independence in the training of future teachers.

The article reveals the essence of educational category based on comprehension, generalization and systematization of modern scientists' views. The article points the attempt of the concept genesis in the psycho-pedagogical literature. The author stated that the competence is a system of personality traits. These traits provide an effective, efficient and creative usage of knowledge and skills that help to solve the problems independently in professional situations and interests of the educational institution.

*Key words:* competence, professional independence, teacher, pedagogical education, skills, abilities.

Як засвідчує досвід, зміст сучасної освіти лише частково відповідає запитам сучасного демократичного суспільства України, а відтак, не спрямований на набуття особистостями необхідних знань і вмінь для їх повноцінного існування в соціокультурних умовах ХХІ століття. Одним із ефективних шляхів оновлення змісту